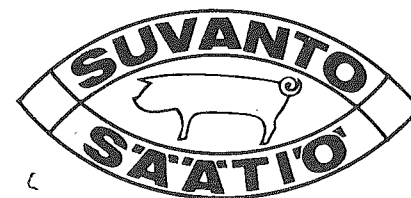


SUVANNON SEUTU



SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

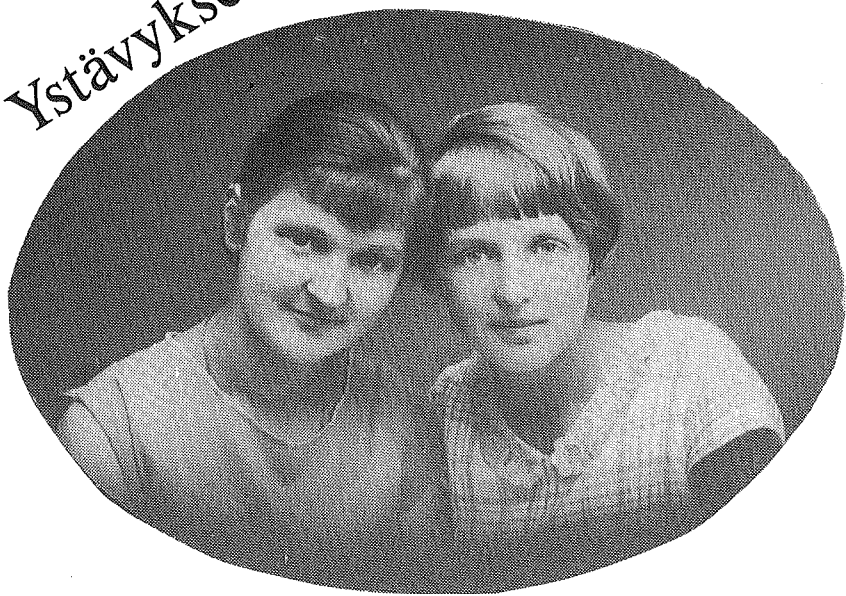


N:o 2 1987
MAALISKUU



Lapset leikkimässä kotipihalla...

Ystävyykset

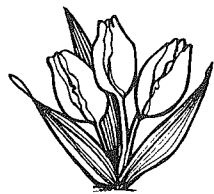


Lapsuuden, nuoruuden ja nyt vanhuuden ystäväni Klaudia Pelkinen täytti 14. 3. 1987 80 vuotta Kanadassa. Yllä on kuva meistä, joka on otettu Kiviniemessä Valtosen valokuvaamossa v. 1928.

Sotavuosina ja sen jälkeenkin olimme Klaudian kanssa kadoksissa, mutta löysimme toisemme Suvannon Seutu-lehden sivuilta, jonka jälkeen kirjeenvaihtomme on ollut vilkasta. Olemme onnellisia siitä, että näinkin hyvässä hengen voimissa saamme kertoa elämämmme vaiheista toisillemme. Olen kiitollinen, että saan olla kirjeenvaihdossa niin hyvän kynän käyttäjän kanssa. Klaudia on syntynyt kynä käteen! On ilo lukea hänen kauniita kirjeitään.

Lämpimät ja rakkaat onnen toivotukset 80-vuotiaalle ystäväelleni! Toivon edelleenkin terveyttä ja siunausta elämällesi! Näihin onnitteluihin yhtyy varmaankin moni tuttavasi ja ystäväsi täällä Koti-Suomessa!

AURA LAHTINEN



Iltarusko

Nyt on loppu helmikuun, illat valostuu.

Auringolla kaari jo aivan pitkä on.

Katson ikkunastani kohti taivaanranta, viime säteet auringon punahehkun antaa.

Loiste uusi auringon helmikuulla syttyy.

Öitten varjot pimeät iltaruskoon yhtyy.

HILKKA HEIKKONEN

VEIKKO SOKURA
**Erikois-
hammasteknikko**

TAMPERE

Mäkipääkatu 39—41 II kerros
Puh. 556615

Käspaikat

Olen seurannut Vokki-Virkin ja Käsityömuuseon touhuja. Tuleepa mieleen hyvin kaukaiset ajat. Jopa ennen ensimmäistä maailman sotaa. Myllytorpassa kävi usein Aunuksen ja Vienan-Karjalan kaupustelijoi-
ta. "Laukkuryssiksi" heitä nimiteltiin. Nimi oli ihan väärä. Hehän olivat enemmän karjalaisia kuin kukaan ja puhe oli Kalevala-tyylistä. Jo silloin kuulin erään naiskauppiaan laulavan: "Jo Karjalan kumbusill puut kukitah..."

Pieni lapsi kun olin, en silloin ihmetellyt miten he olivat tulleet Laatokan yli. Olivat tulleet maata myöten sivuuttaen Suojärvet, Salmit, Sortavalat, Jaakkimat y.m., vai olivatko tulleet Laatokan yli veneellä, moottori- tai purje-sellaisella Sortanlahden satamaan ja sitten vuokranneet hevosen kierrelläkseen Kannasta. Kantamukset olivat valtavat ja painavat. Liinaa ja pellavaa, ehkä myös seassa oli puuvillaakin. Hyvältä tuoksuvia sileäksi "mankeloituja" kauniita käsitöitä. Myyjä levitteli niitä pöydälle ja tuoleille koko ajan selitellen ja esitellen niiden alkuperää mainiten ompelijan ja kutojan nimiä. Kotiväki osti paljon noita vaatekapaleita. Minulla on vieläkin pari kappaletta käspaikkoja jäljellä. Suurin osa kodistani hajosi jo kun olin lapsi. Huutokaupassa suurin osa. Loput katosivat evakossa ja palossa talvisodan aikana talon mukana.

On ihana asia ettei kaikille käynyt niin kuin kävi meikäläisen käspaikoille.

Suurenmoista on myös, että juuri Sakkolasta löytyi henkilö, joka ymmärtää noiden kauniiden käsitöiden arvon.

Tyyne-Kerttu Virkki tekee verrattoman palveluksen karjalaiselle kulttuurille. Hän on piirtänyt nimensä ikuisiksi ajoiksi karjalaisen ja yleensä suomalaisen käsityön historiaan.

Nykyisenä jättäaikana kaikilla on

Onnen vuosi 1928

Olin saanut kouluni päätökseen toukokuussa 1928. Tunsin olevani vapaa kuin taivaan lintu. Samaa tuntevat tänäkin päivänä koululaiset kun keväällä koulut päättyvät, varsinkin silloin kun on saanut päätökseen koulun ja valmistunut ammat-
tiin johon on opiskellut. — Koko kesäkuu oli niin keveä olo, joskin välillä välähti mieleen: Mistä saan paikan? Sillä silloinkin työpaikat olivat saanta saaliissa. Ajattelin pitää kuitenkin kesälomaa, sillä koulu oli ollut kova ja vaativa, olin levon tarpeessa.

Heinäkuu oli menoillaan kun eräänä iltana naapuri Kalle Kaitala tuli meille minua tapaamaan. Hän tiedusteli, että oliko minulla tiedossa työpaikkaa? — Eihän minulla ollut. Hän sanoi olleensa puheissa Osuuskaupan johtaja Jaakko Korjuksen kanssa, sekä suositelleensa minua konttoriin apulaiseksi Elina Ryypölle (Mustonen). Minun pitäisi mennä Korjuksen puheille ja viedä todistukset sekä myös itseni nähtäväksi. Tottahan menin heti aamun valjetessa. Johtaja Korjuksen kanssa sovimme kaikista tointa koskevista asioista ja sain tulla töihin seuraavana päivänä. Olin niin onnellinen. Kävin Kaitalal-

kiire. Ei ehditä enää koristella pito-vaatteita niinkuin ennen sanokaamme Kalevalaiseen aikaan. Nykyisin jos henkilö elämänsä aikana ehtii ja pystyy valmistamaan edes yhden arvokkaan käsityön, niin se on jo suurenmoista. Se on paras muisto tuleville sukupolville vanhan kansan käsityökulttuurista.

Tyyne-Kerttu on julkaissut tarkkaan selvittävät kirjat, kuvin ja sanoin, vanhojen taitojen elvyttämiseksi, tuoden kaukaisen romanttisen menneisyyden nykyajan tuskaisen kiireiseen hälinään.

Klaudia

la ilmoittamassa, että olin saanut paikan. Kiitin ja lupasin hänelle, että kaikkeni yritän, ettei tarvitse katua, että oli suositellut minua. Kaitalan Anna oli hyvillään puolestani ja pyysi minua käymään kertomassa hänelle miten siellä menee. Anna oli itse konttoristi ammatiltaan, häntä kiinnosti ala. Laivayhtiön konttorista Kaitala Annan pelasti, niinkuin hän itse sanoi.

Nuoresta työstä lähtien minä ihailin Annan kauneutta ja komeutta. Kyllä siinä oli komea aviopari! Kalle oli kaksimetrinen ja Anna hänelle sopivan pitkä. Aikanaan kun olin jo poissa Kiviniemestä, muistin lomallani käydä Kaitalalla kertomassa olostani ja kiittämässä kaikista siitä mitä olivat hyväkseni tehneet. Nuorikkona ja rakastuneena Anna ja Kalle asuivat niin lähellä kotiani, että vain 50 metriä oli väliä. — Muistoissani on säilynyt pieni tyttö Maire sekä Annan sisar Aune. Olimme



Kuvassa Haparaisten naiskuoro, jota johti opettaja Uuno Böckerman. Kuorolaiset vasemmalta lukien takana: Impi Kopperoinen os. Kuorikoski, Hilma Pajari os. Viskari, Helena Kallonen os. Kekki, Riitta Uusitalo os. Pauku, Aune Pitkänen os. Pitkänen, Uuno Böckerman kuoronjohtaja, Helena Sääksjärvi os. Pitkänen, Aino Susi os. Loponen. Edessä Iida Pekkanen os. Leppänen ja Elsa Repo os. Kuorikoski.

SAKKOLA-SEURA RY
TÄYTTÄÄ TÄNÄ VUONNA
25 VUOTTA,

jota juhlitaan 25. 4. 1987 klo 14 Karjalatalon yläsalissa
Käpylänkuja 1 Helsinki.

Seuran sekakuoro laulaa, johtajana kanttori Antti Kuisma.

Kaikki Sakkolalaiset — ja muutkin — ovat tervetulleita, olkoot seuran jäseniä tai alkoot!

Aunen kanssa paljon yhdessä, olimme molemmat nuoria. Missä lieene Aune?

Sakkolan Osuuskaupassa Kiviniemessä otin ensiaskeleita liikealalla. Kyllä sitä on täysi nolla kun joutuu käytännössä toteuttamaan koulussa oppimiaan taitoja. Jokaiseen ammattiin tarvitaan käytännön harjoitusta. Ahkeralla yrittämisellä varmasti onnistuu. Kirjanpitäjä Elina Mustonen os. Ryyppö ohjasi minua konttorissa siellä esiintyviin tehtäviin kiitettävällä taidolla. Hän oli tarkka tehtävissään. Ymmärsin, että minun täytyy olla samoin. Sain hyvät opit ja neuvot. Kiitos Elina, jos vielä olet joukossamme. . .

Vuoden 1929 lokakuun alussa johtaja Korjus tuli ilmoittamaan minulle, että jos haluan kirjanpitäjäksi osuuskauppoihin, niin olisin hänen mielestään täysin pätevä hakemaan. Olin edistynyt niin hyvin, että harjoittelijana ei enää kannata olla. Sanoin, etten vielä uskalla itsenäisesti hoitamaan kirjanpitoa ja kassanhoidtoa.

Johtaja sanoi: — Hän takaa, että pystyn.

Toivoin, ettei Yhteishyvään tulisi paikkoja auki pitkään aikaan. — Eräänä aamuna johtaja tuli Yhteishyvä-lehti kädessään ja ilmoitti, että nyt on sopiva paikka minulle. Kauhistuinkin kun huomasin, että se oli suuren Osuusliikkeen konttorissa pääkirjanpitäjän toimi. Vastustin alkuun kovasti. Yön ajattelin ja aamulla kirjoitin todistusjäljennökset ja hakupaperin. Kävin kysymässä johtajalta, että mitä minä pyydän palkkaa? Hän sanoi saman mitä on Elinallakin. Sanoin: Ei ne minulle maksa samaa kuin taitavalle kirjanpitäjälle. Johtaja sanoi, että kyllä ne tinkaavat liian pois jos haluavat ottaa.

Lokakuun puolivälissä johtaja tuli hyväntuulisen näköisenä ja sanoi minulle: — Nyt ne sieltä kyselivät ja hän suositteli, oli aivan varma, että saan sen paikan. Kamala ilmoitus se oli minulle!

Sinne pääsin ja sinne menin Pohjois-Karjalaan Värtsilään. Edeltäjäni sanoi minulle lähtiessäni, älä sitten jää tähän happenamaan niin kuin hän oli tehnyt! Oli koko työikänsä ollut ja lähti eläkkeelle.

Otin vaarin hänen sanoistaan ja viiden vuoden kuluttua menin Tyrvälle Osuuskauppaan kirjanpitäjäksi. Se on sitten tarina erikseen.

Johtaja Jaakko Korjus oli kunnioitettu esimies. Hän oli vaativainen työn suhteen, mutta antoi auliisti kiitokset hyvin tehdystä työstä.

Kerroin näin pitkän tarinan jo pois menneistä ihmisistä, jotka ovat elämässäni näytelleet suurta ja hyvää osaa. Tunnen, että minun täytyy vieläkin kymmenien vuosien kuluttua muistella näitä ihmisiä. Olen heille sen velkaa.

Aura Lahtinen

Toimituksessa on sekä Elina Muutososen että Aura Lahtisen osoite, jos yhteyttä haluatte toisiinne. Toimittaja.

Pääsiäisaikaa

”Virpoi varpoi vitsat käyvät tulevaisuudeksi tuoreiksi terveiksi.”

”Mie se virvon viisahaksi, taputellen taitavaksi. Kui monta oksoa nii monta orrii, kui monta varpuu nii monta vaskoa, kui monta urpuu nii monta uttii. . .”

Isänne ihra vatsa, emännän peräleviä. Tyttärel punaset posket, pojalle hyvä hevonen. . .”

”Siul vitsa, miul palkka.”

”Munane kanasestais. Voilusikka lehmästäis. Koakku taikinastais. . .”

Virpovitsa, pajunoksa koristettiin kreppipaperein ja välkkyvin ruusukein kun palmulauantaina, virpolauantaina, koottiin vitsat mukaan ja lähdettiin ystäviä, naapureita, tätejä, kummeja ja muita sukulaisia virpomaan. Vitsa jätettiin taloon tai jokai-

selle jota virvottiin. Pääsiäisenä kut-suivat palkkaa, ”kuostia”, hake-maan.

Pääsiäinen oli iloinen ja riemullinen juhla. Kylään oli tehty iso kiikkuja eli liekkuja, jopa ympäri pyöri-viäkin. Kenen pää kesti sopi käydä istumaan ja pojat polkivat vauhtia. Laulettiin kansanlauluja ja hauskaa oli ”heilua keinuni korkealle. . .”

Pääsiäisenä oli uunissa Karjalanpaisti, useimmin lammasta, piirakat, paistettua piimäkokkeliä jopa viime vuosina mämmiäkin. Kananmunia kokonaisina keitettyinä ja lapset värjäisivät ne kuoreltaan useimmin ruskeiksi, jonka värin sai sipulin kuoriväristä.

Martta ja Helmi

KUOLLEITA

Emilia P a a s o os. Pitkänen syntyi 9. 3. 1897 Sakkolassa, kuoli 22. 1. 1987 Huitisissa. Emilia Paa-son entinen kotikylä oli Sakkolan Kelja.

Väinö S ä ä k s j ä r v i syntyi 23. 6. 1903 Valkjärvellä, kuoli 15. 1. 1987 Toijalassa. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Petäjäjärvi.

Hannes Simeon J o r t i k k a syntyi 8. 6. 1904 Sakkolassa, kuoli 26. 1. 1987 Vammalassa.

Martta L a h t i n e n os. Pitkänen syntyi 25. 9. 1904 Sakkolassa, kuoli 20. 1. 1987 Pirkkalassa. Kotikylä Sakkolassa oli Luprikkala ja viimeinen asuinpaikka Pirkkala.

Eero L u u k k o syntyi 29. 11. 1912 Sakkolassa, kuoli 31. 1. 1987 Valkeakoskella. Entinen kotikylä Sakkolan Vilakkala.

Hannes Simeon J o r t i k k a synt. 8. 6. 1904 Sakkolassa, kuoli 26. 1. 1987 Vammalassa. Viimeinen kotikylä Karjalassa oli Vilakkala.

Siunaustilaisuus oli 21. 2. -87 Tyrvään siunauskappelissa runsaan saatoväen läsnäollessa. Siunauksen toi-

mitti kaunein sanoin Kirkkoherra Osmo Ojansivu. Muistotilaisuutta vietettiin Pyymäen Leipurikahvilassa.

Emilia S y s t ä on kuollut jo viime vuoden puolella Orimattilan Vanhainkodissa. Hän oli yli 80-vuotias. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi.



Elma P i r k k a n e n o.s. Jääskeläinen nukkui rauhallisesti ikuisen uneen Tampereen Yliopistollisessa Keskussairaalassa 22. 11. -86 lähipiensä läsnäollessa. Siunaus toimitettiin Vatialan isossa Kappelissa 13. 12. -86 runsaan saattojoukon seuraamana. Kanttori Tapani Mikkolan soit-taman ”Surumarssin” jälkeen esiin-tyi Jäämien Kuoro laulaen ”Maa on niin kaunis” sekä ”Suojaavat siipes”. Siunauksen toimitti pastori Kari Soukka. Antti Koiranen esitti viulusoolona ”Pyhäaamun rauha”. Omaisten kukkien lisäksi laskivat kukkalaitteita mm. Jäämien Kuoro, Karjalan Kaiku, Tampereen Teatterin Naiset, Rautakirja sekä lukuisat ystävät ja sukulaiset. Surumarssin soidessa saattojoukko siirtyi viettämään muistojuhlaa Vehmaisten seurakuntakotiin. Muistotilaisuudessa kuultiin

**Putkiliike
P Nuora Ky**
37560 KULJU
puh. 676 100

Vuosia täyttäneitä

85 VUOTTA täytti 7. 1. 1987 Aukusti K i u r u Valmarinniemiessä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Haitermaa. Suvannon Seutua hän on kirjoituksillaan avustanut yli 20 vuotta, viimeksi n:o 1/87. Toimittaja kiittää vuosia kestäneestä yhteistoiminnasta. Sakkola-juhlassa on Aukusti ollut läsnä lähes kaikissa pitäjäjuhlissa, vain viime kesä lie jäänyt käymättä terveydellisistä syistä.

80 VUOTTA täytti 25. 1. 1987 Vil-

Jäämien Kuoron ja Antti Koirasen musiikkiesityksiä. Sukulaisten edustajana puhui Martti Karonen Elman vaikutuksista hänen näkökulmastaan. Myös entisten laulukavereiden ja ystävien puolesta muisteli Eero Laurila hyvää ystävää. Lämminhenkisen muistojuhlan jälkeen kokoon-tuivat lähimmät omaiset vielä Elman ja Antin kotiin.

Joulukuun 20 p:nä kokoonnuimme saattamaan Elman uurnan Vatialan uurnahautausmaahan. Puolison laskiessa uurnan hautaan, lauloimme yhdessä ”Vaipuos vaivu Synnyinmaasi helmaan”. Kun hauta oli luotu umpeen, lauloimme kynttilöiden lepattaessa virren 324. Sieltä siirryimme viettämään pienen muistohetken kaksoissiskon kotiin, jossa kunnioitimme suruliputuksella rakkaan omaisemme muistoa. Lämpimät kiitokset omaisten puolesta kaikille, jotka olitte saattamassa tai muulla tavoin osoittitte myötätuntoa surussamme. Kauniit muistot elävät aina.

Kaksoissisko

ho V i s k a r i Lempäälän Sirvalahdessa. Hän on syntynyt Sakkolan Purpuassa, joka oli myös hänen kotikylänsä Karjalassa.



80 VUOTTA täytti 14. 3. 1987 Klaudia P e l k i n e n os. Feodorov. Hän on syntynyt Tiurulassa, mutta jo aivan lapsena muutti vanhempiensa mukana Sakkolan Kirkonkylään ja sieltä kohta Kiviniemeen, joka oli hänen kotipaikkansa aina talvisotaan saakka ja vielä jatkosodan vuosinakin.

Hän matkusteli ennen avioliiton solmimista hyvin monessa Euroopan valtiossa. Jatkosodan jälkeen perhe muutti pysyvästi Kanadaan.

Klaudia Pelkinen on Suvannon Seudun ahkerin avustajamme ja hänen kerrontaansa ja runojaan on ollut lähes jokaisessa numerossa 30 vuoden aikana toivottuna ja arvostettuna sisältönä.

Kiittäen toivotamme onnea seuraavalle vuosikymmenelle!

80 VUOTTA täytti 23. 3. 1987 Loviisa P u i k k o n e n os. Rouvinen Turussa. Entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kiviniemi.

75 VUOTTA täytti 10. 1. 1987 Viljo T u r k k i n e n Lempäälän Kuivaspäässä. Hänen syntymäpaikkansa Sakkolassa oli Haparainen, joka oli myös hänen viimeinen kotikylän-

sä Karjalassa. Hän oli nuoruusvuosinaan Sakkolan parhaita mailereita ja kilpahihtäjiä.

75 VUOTTA täytti 13. 1. 1987 Saima L a a k k o os. Silvasti Toijalassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Lupra.

75 VUOTTA täytti 9. 11. 1986 työnjohtaja Leo P u r s i a i n e n Karttulassa. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Petäjäjärvi. Nuoruuden harrastuksena oli kilpapyöräily.



75 VUOTTA täytti 21. 2. 1987 Eemil N u o r a Vesilahden Palhossa. Hän on syntynyt ja asunut talvisotaan saakka ja jatkosodan aikana Sakkolan Petäjäjärvellä. Harrastuksena hänellä on ollut hevosten kasvatusta ja koulutus.

70 VUOTTA täytti 25. 10. 1986 Tauno N u o r a Riihimäellä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi, jossa asui talvisotaan saakka ja jatkosodan aikanakin. Hän on syntynyt Nuoranmäellä mutta asui ennen talvisotaa Syväojalla.

70 VUOTTA täytti 27. 11. 1986 Viljo V i r o l a i n e n Valkeakoskella. Hänen syntymäkylänsä ja kotipaikkansa talvisotaan saakka oli Sakkolan Petäjäjärvi.

70 VUOTTA täytti ekonomi Elvi Mirja M e l o n i, os. Virkki, 21. 1. 87 Tapiolassa, Espoossa. Hän on syntynyt Sakkolassa tunnetun liike-
miesmaantilijän Viktor Virkin ja vaimonsa Maijun, os. Sirviö, tyttärenä. Entiset sakkolalaiset tietävät, että Viktor Virkki oli, paitsi melkoi-

sen suuren tilan omistaja, myös monipuolinen yrittäjä: majatalo, sekavarakauppa, saha, mylly ja sähkölaitos. Maanviljelys oli laaja-alaista: pinta-ala liki 400 hehtaaria, jossa viljelysten lisäksi oli iso puutarha, jossa oli mm. noin 450 omenapuuta ja yli 100 marjapensasta. Myös karja- ja sikatalouden osuus oli suuri. Tila oli hyvin hoidettu harjoittelutila, joka sai aikanaan kolmattakymmentä maatalouspalkintoa.

Mirja Virkki kasvoi suuressa perheessä, jossa vanhempien lisäksi hänellä oli 4 sisarta ja yksi veli. Palveluskuntaa oli paljon: kaupan, maatalouden ja kotitalouden sekä majatalon henkilökuntaa. Oli myös sahan- ja myllynhoitajat.

Kun Mirja Virkki tuli oppikouluihin, hänet lähetettiin Kajaaniin, jossa hän sai koulukodin äidin sisaren luona. Sinne tuli myös Kylliksisar. Vanhin lapsista, Helmi, kävi



Mirja Meloni, sylissään poikansa Erkin tyttö Lina, Erkin vaimo Helena, sylissään poikansa Antto ja Eeva Meloni Tapiolan kodissaan 21. 1. 1987.

Viipurin vanhaa yhteiskoulua, muut lapset lähetettiin Käkisalmeen. — Päästyään ylioppilaaksi Kajaanin yhteislyseosta v. 1935 Mirja Virkki opiskeli yhden lukuvuoden Helsingin konservatoriossa pianonsoittoa, jota hän oli harrastanut 10-vuotiaasta alkaen. Mutta musikaalisuudestaan huolimatta hän valitsi elämänurakseen käytännön alan ja meni Helsingin kauppakorkeakouluun. Valmistuttuaan ekonomiksi v. 1938 hän osallistui kielikursseille Englannissa saman vuoden syyslukukaudella. Suomeen palattuaan hänen ensimmäiseksi työpaikakseen tuli Oy Voimavaunu Ab, jossa hän oli kirjeenvaihtajana ja kirjanpitäjänä 23. 1. — 23. 10. 39 ja toistamiseen vv. 1941 — 42.

Mirja Virkki avioitui ekonomi Lorenzo Melonin kanssa 21. 6. 42. Heidät vihittiin Helsingin saksalaisessa kirkossa ja kauniit kesähäät pidettiin hänen sisarensa Helmin ja tämän puolison, eversti Eino Kuuselan kodissa, Luotsinkadulla, Katajanokalla. Monet kaiketi muistanevat, että eversti Kuusela oli Suomen sotilassiamiehenä vv. 1953—57.

Nopeana pikakirjoittajana ja useampaa vierasta kieltä taitavana Mirja Melonilla oli kiitettävät valmiudet vaativiin liike-elämän ja konttorialan virkoihin. Itseopiskellen hän hankki myös englanninkielisen pikakirjoitustaidon, mikä on yksi todistus sitkeydestä ja tarmokkuudesta. Yhteis- ja kauppakorkeakoulussa lukemiensa kielten (suomi, ruotsi, englanti, saksa) lisäksi hän opiskeli italiaa ja espanjaa työväenopistossa.

Avoliitto ei tietenkään keskeyttänyt Mirja Melonin ansiotyötä. Hän toimi kirjeenvaihtajana eri agentuuriliikkeissä, mm. A. Ilmanen & Co Oy:ssä 17 vuotta ja 15 vuotta Oy Organon Ab:ssä, jossa hänen tehtäviinsä kuuluivat lääketieteelliset käännökset ja toimitusjohtajan sihteerin työt. Eläkkeelle hän jäi vuoden 1979 lopussa, jolloin hän tuli olleeksi mu-

kana vaativassa työelämässä 40 vuotta.

Virkansa ohessa hän hoiti moninaiset kotiäidin tehtävät. Lapsia on kolme, joista vanhin, Esko, on diplomi-insinööri ja toimii nykyisin teollisuussihteerinä Suomen suurlähetystössä Wienissä. Eeva-tytär on kieltenmaisteri ja opettaa ranskaa Helsingissä, nuorin lapsista, Erkki, on hovimestarina hotelli Palacessa. Lastenlapsia Mirja Melonilla on 5, 3 poikaa Eskolla ja tytär sekä poika Erkillä. Hän on heihin kaikkiin lämpimästi kiintynyt ja on mielellään hoi-
vaillut jokaista vuorollaan, enemmän tietysti eläkepäivinä. — Hänen rakkaimpiin harrastuksiinsa kuuluu musiikki, johon sisältyy pianonsoitto ja myöhemmin opettelemansa kitaralla musisointi. Käsityöt ja kirjallisuus ovat myös mieliharrastuksia. Erikoista vetoa hän tuntee ristisana-
tehtäviin, joita hän ratkoo innokkaasti, milloin vain aikaa riittää. Mirja Meloni kuuluu Sakkola-Seura ry:een ja on osallistunut sen tilaisuuksiin. Karjalaisesta perinne- ja tapakulttuurista kiinnostuneena hän on ollut usein mukana sisarensa, käsityöneuvos Tyyne-Kerttu Virkin, järjestämissä perinnetapahtumissa.

Sydämelliset onnittelumme jälkikäteen nuorekkaalle, viehättävälle Mirja Melonille! Toivotamme kaikkea hyvää tulevinä vuosina.

Aili Tuhkanen

SAKKOLAN SOTAINVALIDIT ja VETERAANIT

KERHOMME VUOSIKOKOUS pidetään sunnuntaina maaliskuun 29 pv. 1987 Tampereella Hotelli TAMMERISSA Satakunnankatu 13. Kokous alkaa Tammerkabinetissa klo 12.00.

Kokouksen aikana tilaisuus ruokaillaan.

Kaikki veteraaniveljillä ja naisilla mukanaolo-oikeus.

TERVETULOA Johtokunta



70 VUOTTA täytti 12. 1. 1987 Helvi T u n t o l a os. Kuuppo Tampereella. Hän on syntynyt Sakkolan Keljan kylässä. Monien evakkovuosien jälkeen hän vuonna 1947 muutti asumaan Tampereelle. Hän palveli Tampereen kaupunkia 30 vuotta ollessaan työssä Kaupunginsairaalassa Hatanpäällä, josta jäi eläkkeelle vuonna 1977.

Hänen harrastuksiinsa kuuluvat seurakunnan eri työmuodot. Lähetys- ja erikoisesti Radiolähetystyö ovat hänen sydäntään lähellä. Myös seurakuntien lähimmäispalvelussa hän on ollut mukana 9 vuotta.

Tampereen Ylistyskuoroon hän on kuulunut sen perustamisesta asti. Omistaen iloisen luonteen hänellä on paljon ystäviä, josta hän iloitsee.

70 VUOTTA täytti 7. 2. 1987 Anna K u r i k k a Jämsässä. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Petäjäjärvi. Hän oli sotien ja välirauhan ajat lottatehtävissä puhelinvalittajana. Vuodesta 1948 hän toimi viestittäjänä puolustusvoimissa eläkevuosiinsa asti.

60 VUOTTA täytti 8. 2. 1987 rehtori Pauli K u r i k k a Tampereella. Hän on syntynyt Sakkolan Rönkylässä. Hän on osallistunut oopperatoimintaan Tampereella, laulanut basso 28 oopperassa. Hän kuuluu myös Reumaliiton hallitukseen ja on Kangasalan kuntoutuslaitoksen ra-

kennustoimikunnan ja johtokunnan puheenjohtaja.

60 VUOTTA täytti 5. 2. 1987 Soini K u r i k k a Vesilahden Laukossa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi. Hän kuuluu Vesilahden Osuuspankin hallintoneuvostoon ja Vesilahden Karjalaseuran hallitukseen. Hänelle on uskottu myös kunnallisia luottamustoimia. Nuoruuden harrastuksena urheilu.

Onnea!

SAKKOLA-SEURA ry tekee retken Kesälähdän Villilän kyläkirkkoon 6—7 päivinä kesäkuuta 1987. Retkeläiset suorittavat käynnin myös Aleksanteri Aavan haudalla Saaren pitäjässä.

Lähempiä tietoja saa Sakkolaseuran johtokunnalta Helsingistä.

Kaukainen iltarusko

*Jumala, Sinä olet suuri!
Sinun suuruutesi on rajaton.
Sinun suuruudestasi saa
pieni ihminen murusen vain.
Kuitenkin tuo murunen saajalleen
on kuin vuori.*

*Aivankuin mahtava ja jylhä vuori
Nord-Gapin vuonon luona,
silloin kun ilta-aurinko siihen
kultiaan luo.*

*Tuon vuonon veden värit
ja taivaskin yhtyy iltaruskon
punaan saumattomasti.*

*Suuri musta vuori on mahtava!
Suuret ovat Herra
Sinun kätesi teot
kun niitä ihminen katselee,
vaikkapa vain ilta-aurinkon
laskua Nord-Gapin vuonon luona.*

HILKKA HEIKKONEN



Tuntemattoman sotilaan Antti Rokka 75 vuotta

75 VUOTTA täytti 28. 2. 1987 Viljam Pylkäs Lempäälässä. Hän on syntynyt Valkjärvellä, mutta asui jo lapsuudessaan Sakkolan Haparaisissa, josta hänen isänsä osti maatilaa. Täällä hän asui ja viljeli maata talvisotaan saakka ja perhe oli Sakkolassa vielä jatkosodan aikanakin.

Talvisodassa hän taisteli ErP 6:n konekiväärikomppanian mukana ja jatkosota on kuvattu Tuntemattoman sotilaan Antti Rokkana jossa hän on esitetty suomalaisen sotilaan esikuvana, purnaajana upseereiden sotataitoa arvostellen, nopea älyisenä ja pelkäämättömänä sotilaana, joka ei

koskaan kuvia eikä ”nappeja” kumarrellut.

Rokkana Tuntemattoman sotilaan Mollen elokuvassa näytellyt näyttelijä Paavo Liski on mielestään käsittänyt esitettävän henkilönsä ihmisenä näin: ”Joka ajattelee asioita aina raskaasti, asiallisesti. Hän ei menisi rajan yli askeltakaan jos ei käskettäisi...” — Tämä ajatus onkin mielestäni oikein ajateltu Viljam Pylkäsen suhtautumisesta sotaan. Hän asetti kumminkin Isänmaan puolustuksen itsensä edelle ja oman velvollisuutensa ensimmäiseksi.

Viljam Pylkäs on sitä mieltä, että Liskin näyttelemä ”Rokka” on lähempänä esikuvaansa kuin ensimmäisen elokuvan Tolvanen. Se kyllä häntä harmittaa, kun Molle jätti Ro-

kan Antin sanomatta majurille: — ”Entä loma?” Tämä lausehan kuvasi hyvin syvältä oikeata Viljam Pylkäsen suhtautumista sotaan ja upseerikomentoon...

Majuri vastasi: — Saatte loman. Mutta siitä ei puhuta enempää!!

Viljam Pylkäs on sitä mieltä, että uusi elokuva ei vastaa sodan todellisuutta, vaan on kokonaisuutenakin ylitse ampuvaa räiskintää!!

Kun venäläinen sotakirjallisuus väittää, että Antti Rokan konepistoolilla suorittama hyökkäyksen ja saarostuksen pysäyttäminen on täysin mahdottomuus. ”Koko konepistooli olisi kuumentunut niin, että lyijy olisi sulanut piipussa...”

Viljam ei päästellytkään jatkuvaa sarjaa, vaan lyhyitä ”ruilauksia”. Ja kun vastapeluri ampui häneltä lakin hajalle ja jakauksen päähän kolmenkymmenen metrin päästä, niin hänen tajuttomuutensa aikana mukana ollut aseveli vaihtoi konepistooliin toisen piipun ja tultuaan tajuihin hän teki selvää lopuista vihollisista.

Taistelun jälkeen toiset sotilaat keräsivät maastosta 80 kokardia!

Kerrotaan tässä eräs ”lomahanomus” tapahtuma, joka myös valottaa Viljam Pylkään huumorista suhtautumista ”Vänskiin”:

Miehille asemasodan aikana oli luovuttu kotolomaa siitä, jos tarpeellisen määrän esitti eräälle vänrikille rotan nahkoja vai oliko häntä. (Jo käytännössä oli tapa esiintuoda pois heitetty hännät uudelleen toisen miehen ansiotyönä.)

Viljam Pylkäs käytti sellaista me-

Tukkien uittoa Piustin joella Petäjärvellä

Piusti-jok sai alun Rauvun pitäjän puolelt Vehmaisii lampiloit ja soit. Juojen koko pittäus ol runsoast kymmenä kilometrii. Alkupeä nim ol Kaloja. Sit Nuorameäje kohal se ol Kapakaoja, sit Keskkylä kohal Piust ja Kivnieme puolel toas muuttu Peto-ojaks. Uittuo käytetty pittäus ol harvo yl 7 kilometri.

Piusti ol perattu kesäl 1921 ja kai-

netelmää, että sahasi venäläisen viin-tohkan piipun poikki aivan patruunapesän etupuolelta ja pasautti rotatparveen niin kaveri keräsi yön mentyä kaksi ammuslaatikollista rottia. Nämä anivarhain kannettiin vänrikin eteen joka juuri pesi kasvojaan. Ja kun Viljam avasi ammuslaatikon salvan niin puolipyöräyksissä oleva rotta loikkasi vänrikin pesuvatiin...! ”Nämä ovat eläviä: Kyllä minä sinut tunnen ja tapasi! Saat poistua paikalta heti!”

Tuntemattomassa kerrottu joen ylitys tapahtui Salmissa Lunkulansaaren suuntaan. Sen tapahtumat on kerrottu oikein ja totuus pohjaisesti.

Viljam Pylkäs tappeli käskettynä monen miehen edestä. Upseerin arvostelemana kymppin-arvoisesti.

Silti hän ei rynnännyt suin päin vaan harkitsi asiaa, upseerit esitti lähes mielettömän suunnitelman ja se tuntui lapselliselta niin hän kulki omaa polkuaan päämäärään joka oli tavoitteena, vastoin ammattiupseerien käsitystä. Elokuvassa hänet on laitettu tanssimaan ”vanhojen ämmien” kanssa! Veeruskat olivat nuoria tyttöjä!! — Olisi tämän pitänyt Mollenkin käsittää?!

Nyt Viljam Pylkäs asuu osakehuoneistossa Lempäälässä. Hänellä on kaksi tytärtä ja poika, joka on opettajana Pohjois-Karjalassa.

vetu oja penkäriet olliit jyrkkii. Vie rajast penkal voi olla jossai kohas yl kaks metrii. Täs penkas moan sisäs oli viel vanhoi puuoksii ja käpylöiki. Tulva aikan vettä ol oja täyneä mut kesäl joskus ol hyviki vähä sellasin paikois mis ol tasane pohja, ko ojas virtas ves vinkijää. Talvel ei lie ojas olt ko jokkuu särk tai matikka. Mut kesäl ol niitä monta laijii. Ol särkii, kortsii eli korpisärkii (seipi), säynävi, lahnoi suuriiki, ahvenii, kiiskilöi ja rysäl ja katiskal, uistimelki sai haukii. Utalat onkijat joskus sannoit soaniesa harjuksenki ja lohenikon (purotaimen). Matalas kivikos jäsäht äkäsest turpakala (rantatörö) milloil viiks ko vanhoil ukkoloil.

Pitki talvii hevosmiehet ajjoit Piusti-oja vartie tukkikassoi joko valtiometsäst, suurempii talolissii metsäst tai leveranssii omast metsäst. Ain kasa pohjal pit olla jolut eli telat, sit kerros tukkiloi ja toas jolut vällii. Kerroksii ol 4—8, se riippu ranta-moasto kaltevuuvest jokkiep päi.

Tukit olliit 10—24 jalan eli 300—720 senttimetrin pittäusii. Latva pak-suus ol vähintä 5 tuumoa. Kaik tukit ol kuorittui, koarnea tai pinta-kuorta ei soant olla yhtä.

Piustis uitto alko ain tuos huhtikuu puolväli paikkeil. Tois moaviljelijät jo sillo kylviit upottavil niitty-

löl kirren peäl kauroa, mut toist jou-siit uittui.

Huhtikuu alus ko kysy uittopeälikkö Pursiaise Oamilt: Jot millo se uitto alkoa? Ni hiä sano jot: — Koha sattoa yhe pilvellise kus-kuumoa vetä.

Uitto alko sillo ko tulva tul ja tukit uivat. Sillo tul uittomiehii, nii pienii ko suuriiki, monest talost ja monest kyläst. Niitä ol ain tarjol liikoa, ko moatöitä ei viel soant tehtyy. Juoje vartie ol ajettu jo tukkiloi lisäks erilaisii tarpeita: Hakavarsii, närreisii puomilenkkii, tikkellöi, otvalankoi ja otvatappiloi mitkä ol sellasii lyhvii seipäitä.

Tukit pit vieretteä kasois jokkie. Sillo ol jo tasa-arvo voimas ko naisyki ol vieretökses mukan. Miu tättiin Emilia ja Anna-Liisa olliit myös vierettämäs tukkiloi jokkie. Tukit monest vieriiit ja pyöriit helpost ko jolut olliit jokkie päi kaltevi. Ja posaht ko ylemmät kerrokset voi olla monta metrii vie pinnast. Sillo jos tukki putos peällie pohjoa ja jäiki pystyy, ni siit sitä ol vaikija soa läh-temeä uimoa! Alimaine kerros ol usjast toa jeä sisäs ja pit hakata irt tai antoa auringon sulattoa jos aikoa ol.

Otvii tarvittii melkei joka kohtoa kahtapuolta jokkie. Jos otva pit soaha ylävirrapuoleisest peäs rantoa kii,

Φ

TÄMÄN PÄIVÄN PANKKIPALVELUA
— PERINTEISIIN NOJAUTUEN —
LEMPÄÄLÄSSÄ JA VIIALASSA
PAIKKAKUNNAN JA JÄSENTEN PARHAAKSI

Lempäälän-Viialan
Osuuspankki

Φ

- Passikuvat heti — otamme myös valokopiot
- Nopea filminkehityspalvelu, jopa tunnissa
- Laaja tarvevalikoima: Kamerat, projektorit, filmit, kehykset
- Valokuvaaja tilattavissa eri tilaisuuksiin, studiokuvauksia

Lempäälän Kuva ja Tarvike
om. Tapio Kuisma, Sirvalahti P. 751 659

ni sillo tarvittii lyhyt seiväs mihi ot-
valanka pujotettii, ko Piusti-oja var-
res ei olt yhtea kivvii eikä puitakoa
lähel. Jos ol suora jok tai ulkokoar-
re, ni sillo voi tikkellöil yhistea mon-
ta tukkii peräkkäi. — Joskus tukit
voivat olla tyvelteä lik metrisii, jot
niitä joutu matalis kohis miesvoimal
vetämeä. Joka mutkas ol mies, pa-
hemmis kaks tai enemmänki.

Uitto kest viikost kahtie viikkuo.
Riippu siint, jot kui paljo ol metsist
puita koajettu ja rantoa kasattu. Jos-
kus ei kaksviikkuo piisantkoa ko ol
tukkiolil kova kysyntä.

Työpäivä alko kello 7. Ruokatun-
tii ol keskpäiväl tunt. Työt pääty ny-
kystä aikoa kello 18. Lauvantaiki ol
täystyöpäivä. Sillo ei olt joka miehe
ranties tikitoal kelluo. Ko tul aika täy-
tie, ni pomo huus: ”Kello soi!” ja se-
hä män äkkii miehest miehie pitki
rantoa lähes eäne nopeuvel, muuta
ko märkä moa roisku ja metsästel
viel sohjuoki ko kaik paineliit peräk-
kai kottii tai korttierii.

Mie muistan ko yhten vuon vierit-
tiit jo tukit jokie ja uitto ol kestänt
kaks päivä, ni sillo tulki kova pak-
kane ja sato lunta mikä kest moas
kaks viikkuo. Ojas olliit tukkiolil vä-
lit paksus jeäs. Siis olki tekemine!

Ne tukit mitkä ei olliit kuivaniet,
ne männiit pohjoa ja niist tul huk-
kupuuta. Ko uitto tek loppuvoa ni
hännäajos neä hukkutukit kiskottii
väkise penkal kuivomoa. Ja vast ke-
säl ne uitettii puut Joksuuhu.

Sillo ko mie täyti syksyl 1928 9
vuotta, ni syksyl pit männä kansa-
kouluu ja sillo mie läksi jo kevväil jo
isä kans uittuo Piusti-juol. Issäi, vel-
jäin ja mie, mut ei myö samoil pai-
koilla oltu.

Isä laitto miul sellase piene uitto-
hoan närreisie vartie. Joillaki uitta-
jil ol jopa vars katajast.

Yhten päivän ko mie työnsin hoan
kans tukkii siin rannajeän peäl, ni sil-
lo se haka lipsahti ja mie mänin jok-
kie! Kylhä mie olisi peäst sielt itseki
pois mut Hiire Heikki ol siin vieres,
ni heä tul minnuu auttamo. Mie kä-

veli, voattiet peäl iha märkän kottii.
Jos kel käi uitos sellane tapaus jot
putos vettie, ni se päivä ol täys ja sai
lähtii kottii eikä tult rokuli.

Saiha mie sielt uitost palkanki.
Mie sain kolme kympi seteliä tilipus-
sis. Se ol ensimmäine tilini. Jälkieppäi
äit sano: — Jot ne rahat olliit isä ti-
lipussist pois.

Koulukäynni jälkie mie käin viel
monen kevväin ja kesälki uitos Pius-
tis ja Saijajoel, mut niistä voip sit
hoastoa toisel kertoa lisseä.

Eino Suokas
Petäjärveltä

Sakkolalaiset sotainvalidit ja veteraanit Aarne Naskalin vieraana Lempäälässä

Viime kesänä teimme vierailukäyn-
nin Lempäälään Aarne Naskalin ke-
sähuvilalla. Vierailumatka oli mieles-
tän erittäin onnistunut, sillä sääkin
suosi ja lukuisa joukko oli saapunut
tilaisuuteen. Emmehän voineet olla
isännän kutsua noudattamatta, kos-
ka hän on aina ollut näissä tilaisuuk-
sissamme mukana. Kaiken lisäksi
Aarne Naskali on Sakkolan Sotain-
validiosaston perustajajäsen. Aarne
on lisäksi vaikeavammaisen sotain-
validi. Mielestämme Aarne ansaitsee
paitsi tämän kesäpaikkansa, myös
kaikkien meidän kiitoksemme...

Aarnen saunamajalla pidimme vi-
rallisen kokouksenkin. Martti Karo-
nen ja Risto Jääskeläinen selostivat
käyntiään entisessä kotikylässään
Sakkolassa.

Kokous päätti elokuun 1—2 päivä-
nä pidettävään Sakkola-juhlaan, jo-
ka on myös Suvanto-säätiön 40-

vuotisjuhla, nimetä työvaliokunnan
johon tulivat Martti Karonen pj, Au-
ne Karonen Tampereelta, Risto Jääs-
keläinen Pirkkalasta ja Lauri Lamp-
pu Valkeakoskelta.

Eero Kurikka piti selväsanaisen sel-
vityksen Suvanto-säätiön perustami-
sesta, sen tehtävistä ja työmuodois-
ta. Sakkolalaisina toivoisimme lisää
juuri tämän tyyliä esitelmää Suvan-
tosäätiötä koskevista asioista.

Päivä ja ilta kuluivat tavallista rat-
toisemmin ja nopeammin. Nämä oli
meillä samalla kesäjuhlat, paistoim-
me makkaraa, kahvittelimme ja kar-
jalanpiiraita nautiskellen pysyi mie-
liala korkealla.

Parhaimmat kiitokset Aarnelle ko-
ko kerhomme puolesta!

Rattoisia iltahetkiä hänelle viihtyi-
sässä kesänviettopaikassaan.

L L

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI PUH. (935) 81204

VALMISTAMME M.M:
TERÄSRAKENTEITA, OVIA JA IKKUNOITA
ALUMIINISIA OVIA JA IKKUNOITA
KORISTETAKOTOITA

Kiviniemen markkinat ja nimipäivä- perinnetapahtuma aloittivat Vokki-Virkin syyskauden 20.9.86

Tilaisuudessa oli kolme entistä
markkinoilla käynnyttä, sakkolalaiset
Kaarina Kekki Pannusaaresta ja Tyy-
ne Pulakka, os. Kara, Metsäpirtistä
sekä viipurilainen Sylvi Mansikka.
He kertoivat värikkäästi markkina-
tunnelmistaan ja Kiviniemestä, jota
sielläpäin sanottiin ”Kannaksen
kruunaamattomaksi pääkaupungik-
si”. Markkinoita pidettiin syksyllä ja
kevällä.

”Koko kilpa-ajorata oli täynnä ko-
juja, myyjiä oli tullut naapurikyli-
stä ja -pitäjistä, muualta Karjalasta ja
etäisemmistäkin kaupungeista. Tava-
raa oli todella valtavasti. Oli veneitä,
valjaita, puuastioita, pukimia kuten
mekkoja, kenkiä y.m., miesten tuo-
hitöitä, naisten kudonnaisia, revin-
näisiä, ryyjiä, reikäompeleita, bro-
dyrejä, virkattuja liinoja, mattoja
y.m. Melkein joka talossa niitä teh-
tiin väliajat ja tultiin sitten markki-
noille myymään.” Tästä yhteisestä
markkinamatkasta oli jäänyt ikävä-
kin muisto. ”Tyneltä katosi mark-
kinareissulla nenäliina, jonka kulma
oli pyörätetty nytyiksi. Sen sisällä oli
kaikki Tyynen keräämät rahat, joilla
piti ostaa jotain kivaa markkinoilta”,
he kertoivat.

Laulu ja soitto ovat aina liittyneet
nimipäivien viettoon. Hyvätasoista,
kaunista musiikkia kuultiin Vokki-
Virkissä tälläkin kerralla. Laulajatar
Päivi Nuottamo esitti pianisti Hilpi
Leino-Kantolan säestämänä Läksin
minä kesäyönä käymään, Älä kutsu
kukkaseksi ja Solveigin laulun.

Laulajatar Enni Syrjälä, joka
esiintyi tilaisuuksissamme jo toista
kertaa, lauloi harmonikkataiteilija
Juho Jakkilan säestämänä. — Ser-
kukset, Hanna, Sirkka ja Markku,
ilahduttivat meitä myös laulullaan.

Jälkikäteen onnittelimme mukana
olleita Tyyne-nimisiä henkilöitä yh-
teislaululla.

Sana ja Sävel
-tapahtuma 25. 10. 86

Maisteri Onerva Hyvönen toivotti
läsnäolijat tervetulleeksi.

Teatterineuvos Ritva Heikkilä pu-
hui aiheesta ”Karjalaisuus tänään”
mainiten mm.: ”Siitä lähtien, kun
meidän fyysiset juuremme katkaistiin
kotiseutuumme, olemme myös itse
entistä enemmän ryhtyneet pohti-
maan karjalaisuuden olemusta ja
kulttuuriamme, sen tulevaisuutta. Ei-
vähän meidän henkiset juuremme
kulttuuriimme ja kehitysvaiheisiim-
me suinkaan katkenneet, vaan päin-
vastoin vahvistuivat. Ja sille pohjal-
le rakentuukin tulevaisuutemme.”
Puheensa loppuosassa Ritva Heikki-
lä sanoi: ”Me, karjalaiset, olemme
niin optimistisia, että olipa elämäm-
me pituus mikä tahansa, haluamme
elää sen rikkaasti ja täydesti. Ja tä-
män sanoman tahdomme antaa toi-
sillekin.”

Väiski, konsultti Väinö Purje ker-
toi sakkolalaisesta kotiseutukirjaili-
jasta, Aleksanteri Aavasta, ja hänen
teoksistaan lausuen samalla näyttei-
tä Aavan idyllisistä, isänmaallisista
runoista. Oli ilo kuulla Väiskin myös
lausuvan, aikaisemmin hän on val-
loittanut meidät laulullaan.

Musiikkiosuudesta huolehtivat
musiikinopettaja Tauno Lempinen,
joka soitti alussa Preludin ja myö-
hemmin Kasken Surullisen laulun ja
Merellä, laulaja Lahja Hämäläinen
esitti edellisen säestämänä Erkki Me-
lartinin lauluja ja majuri Aaro Asi-
kainen soitti viululla kansanlaulusi-

kermän ”Aamuvarhaisesta yöjal-
kaan”.

Kuusenkoristajaiset
28. 11. 86

Uskollisen kantajoukon lisäksi ti-
laisuuteen oli saapunut pikkubussil-
linen Etelä-Hämeen Karjalaisseuro-
jen piirin jäseniä Parolasta ja Hä-
meenlinnasta Aini Alhaisen johdolla.

Jouluemäntä, toimitusjohtaja
Martta Ritvanen toivotti vieraat ter-
vetulleeksi. Hän toivotti myös Tuo-
maan sisään tämän kysyttyä: ”Saa-
ko Tuomas tupaani tulla, suuri juhla
lattialle?” Martta Ritvanen toimi
myös illan johdattavana juontajana.
— Abiturus Marko Ahtisaari
soitti viululla Milla Pitkäsen säestä-
mänä kauniin Gluckin Melodian ja
Schubertin sonaatin C-duuri I osan.
Tontut, Antti, Leena ja Hanna, lau-



loivat ”Hiljaa, hiljaa joulun kellot kajahtaa...” sekä Hyvän joulun toivotuksen musiikinopiskelija Päivi Leistin säestämänä.

Kansanedustaja, FL Riitta Uosukainen puhui Joulusta. Kuvaten ensin pikkujoulun aattopäivän ohjelmaansa varhaisesta aamusta päivän eduskuntatyöhön hän lausui ilonsa, että oli kiireisen päivän päätteeksi päässyt tänne joulun tunnelmiin. Todeten, miten tärkeää oli, että joulu kuuluu elämään, hän sanoi mm.: ”Katson, että meillä kaikilla osallilla on niin monenlaista hyvää, jos ajattelemme omaa maatamme ja vaikka koko Eurooppaa verrattuna muihin maailman osiin. Meillä on paljon sellaista, mitä joillakin toisilla ei ole. Ja kun otamme tämän suomalaisen joulun oikein suurennuslasin alle, saatamme havaita, miten osallisia olemmekaan.” Erittäin mielenkiintoisessa, paljon huumoria sisältäneessä puheessaan hän käsitteli nykyajan kiireistä elämäntahtia, käytännöllisiä jouluvalmisteluja, joulun uskonnollisia, eettisiä, vitaalisia arvoja jne. Toivottaessaan meille hyvää joulua hän toivotti tahtoa tehdä muille ihmisille hyvä joulu sanoen mm.: ”Sinulla, Tyyne-Kerttu, on selvästi hyvää tahtoa ja niin myös teillä kaikilla, jotka olette tämän asian ympärille kokoontuneet soittamaan ja laulamaan, valmistautuneet kaikin tavoin. Ihmisille hyvä tahto — sitä me tarvitsemme.”

Puheen jälkeen oli paljon viehättävää musiikkia. Hanna Leino-Enqvist (18) lauloi serkkunsa Mikko Leino-Kantolan säestyksellä, joka tapahtui kitaralla. Kuulimme myös viimemainitun kitarasooloja. Tyttöset, Hanna ja Leena, soittivat nelikätisesti Forellin sekä esittivät laulua. Päivi Leisti leikitti ja laulatti niin aikuisia kuin lapsiakin.

Käsityöneuvos Tyyne-Kerttu Virkki on jokaisen tilaisuuden jälkeen kiittänyt esiintyjä ja yleisöä pyytäen kahville käsityömuuseon puolelle.

Aili Tuhkanen

Pyrkimäluke

*Hyvä iltoa tyttöi maijoo!
Soppiiks suojoa, mahtuuks maijoo?
Vai pitteäks pyrkijäpoikii
sivutse aijoa?
Nouskoa tytöt yllä,
ko vieroa kyläpoikii
on tult kylleä!*

*Hei Amal ja Mar!
Onk teil siel seinii sisäs var?
Meitä ois teäl par poikoa ehtoa.
Kyl meitä vaik oven roavost
katsuo kehtoa.
Mie sanoi kaveril:
Souva, souva!
Ehä myö koko yötä
järvel olemoa jouva.*

*Ko myö neät olloa
ylpuolt järve
ja meitä ei uo
viel kukkoa tärvelt.*

*Nouskoa yllä sukkeloja
ja ramakkoo,
ni oamul äit antoa
petleipeä ja mamakkoo!
Vai on se tyttö jo
nii toise rouva,
ettei pyrkijäpojil
puhe jouva?*

*Mitä — hän — sanokoa nyt
vaik sana tai puol,
et loppuis meilt teä
pyrkimise huol.
— Se ei virka mitteä
kuka kuol. . .
Pitäshä nyt jo puhhie tulla,
ko ihmine o nuor!*

*Ei myö tultais kuuks eikä kesäks,
eikä täyveks täkskää yöks. . .
Pantais vaa tupakka miehie
ja sit lähettäis tipotiehie.
Meitä teäl o kaks poikoa nastii,
myö sovitoa vaik voiaskii.*

*Voi tytöt! Työ uotta nii kultasii. . .
Meitä ois teäl sulhasii. . .
Avatkoa nyt, ko myö tykäteä teist
ja työ tykkeät meist!
Nii siit myö olloa molo-kese
ja sit o nii mukava et kupajoa,
ja nii metkoa et letkoa,
ja nii hauskoa jot rauskoa.*

*— — —
Nyt pitäs jo ovet soaha auk,
jot loppuis teä pykimisetaut.
— Vai pantaisko ne
piruviulut soimoo,
ko ei miehe sanas tunnu
olla voimoo!?
Tietäähä tään et kaks se on
miehel ilopäiveä.
Toine ko akan soap
ja toine ko se kuoluo.*

*Rakkausha on sellane taut,
jot sillo o kaik syväme läpät auk.
Sekö alkoa rintoa roastoa,
ni joha alkoat jäykemmätki
leuvat hoastoa.
Mie oisi olt nii kiihottava mies,
ku ravattinauhaki o ryntäihe ies!
No voi kuumat potut ja
kapakalat,
oisin vannont ne
ihanat lemmevalat.
— Ja yöjalkapojat lähti. . .
— — —*

*No olpas niil ketuhäntä kainalos
ja
petos mieles.
Iha ois tuntunt et pahalaine ol
vieres,
tytöt keskeneä tuumas.*

LAINA HUUSKA



”Akkomaiset” metsurit

Elettiin vuotta 1926 Sakkolan Viiksanlahdessa. Oli työttömyyttä, ainaki eräillä, niinkuin nytkin. Kuultiin, että Sikasen metsäpalstalla Valkjärven kylän puolella olisi metsätöitä. Niinpä mekin, vanhempi veljeni Santeri ja minä, vielä edellisen kesän paimenpoika (Ämmälän Simolla) päätimme lähteä muun työn puuttuessa kokeilemaan metsurin vaatimaa ammattia. Meillä ei ollut juuri muuta tietoa hommasta kuin, että justeerilla se hoidetaan ja niinpä veljeni kävi ostamassa Niipan kaupasta siihen aikaan välttämättömän työkalun. Pulmana oli vielä sahan kunnostus, mikä olisi ollut ammattimiehen työtä. Kun sellaista ei siihen hätään saatu, rupesi veljeni itse viilaamaan ja jakamaan sahaa parhaan kykynsä mukaan. Ja sitten vaan metsään. Sikanen itse kävi antamassa ohjeet

siitä, miten puut on katkottava ja niin päästiin ensimmäisen puun kimp-puun. Se näytti olevan sopivasti kallellaan, joten arveltiin sen varmasti kaatuvan sinne minne pitikin. Kumasti saha pomppi ja takerteli eikä tahtonut millään asettua uraansa. Päästiin jotenkuten puun puoliväliin kun alkoi kuulua pahaenteistä rusah-telua. Puu halkesi monen metrin korkeuteen, vain latva tuli alas. Ihmeteltiin vähän aikaa aikaansaannostamme ja päätettiin haudata koko hoito lumihankeen piiloon. Ei ollut päivän tienesti häävi siltä päivältä ja vaitonaisuina kotimatalla kuuntelimme naapurin poikien kehua kovasta päivänsiosta.

Saatiinhan saha jonkinlaiseen kuntoon ja muutenkin alkoi työ sujua paremmin. Oltiin juuri kaatamassa puuta kun ajourakan ottaneet

Wellingin miehet Viiksanlahdesta tulivat paikalle. ”Otetaan samalla tämä puu kuormaan”, sanoi isä Welling, ”antakaas saha!” ”Taitaa olla saha kesäterässä”, tuumasivat miehet ja nyrhäsivät puuta poikki. Ja puu lähti kaatumaan — suoraan hevosen päälle. Tuli siinä hätä kaikille. Hevonen ähki tukin alla ja miehet tempoi-vat hermostuneina pomppivaa justeeria. ”Eipäs kukaan älynnyt kärkeä hevosta”, tuumi isä Welling, kun oli saatu tukki poikki ja hevonen nousi jaloilleen. Tunnusteltiin siinä hevosen selkää, mutta kun ei huomattu mitään kummenpaa vahinkoa tapahtuneen, niin jatkuivat työt sekä hevosen kuin miestenkin osalta.

Kaikkea sitä aina tuleekin mieleen.

Helsingissä 6. 2. 1987

Aapo Karppanen 77

Jokamiehen hiihtokilpailut Pyhäjärven Noitermaan Työväentalon maastossa talvella v 1931

Kilpahiihto onkin meille suomalaisille ollut kunnia-asia jo vuosikymmeniä, jo 1800-luvulta. Minä muistan vuosilta 1920—1930 alkaen. Silloin oli jo Sakkolan pitäjässä niin kuuluja kilpahiihtäjiä, että saavuttivat mestaruuksia koko Kannaksen ja koko Suomen alueella.

Näitä kuuluja kovia hiihtäjiä oli kuitenkin lukumäärältään suhteellisesti kovin vähän, vain jokunen kova nimi. Sama tilanne oli myöskin naapuripitäjässä Pyhjäjärvellä. Niinpä sitten v 1931 Noitermaan työväenyhdistys päättikin järjestää suurella kuulutuksella kilpailut, joihin saivat osallistua kaikki jotka osasivat hiihtää. Me sakkolalaiset

olimme heille niinkuin kutsuvieraina ja tulleet näyttämään kuntoamme ja taitojamme hiihtoladulla. Heidän järjestämänsä hiihtojuhla ei mennytkään hukkaan sillä ladulle lähtijöitä olikin ennätysmäärä. Oli kaunis aurinkoinen talvisunnuntai-päivä, kun kilpailijat lähetettiin kilpaan. Näin jälkikäteen ajatellen heitä kilpailijoita oli ainakin kolmea eri luokkaa ja luokittelen heidät muistinvaraisesti: Luokka A: Tosikilpailijat, jotka hiihtivät matkan tosimelellä hiki myssyssä ja hattu naulassa.

Luokka B: Olivat harrastajia, jotka vain näyttivät, että kyllä tässä osataan hiihtää kilpailumielessäkin jos tahdotaan ja niinpä he hyvin

osasivatkin, aivan kunnioitettavasti.

Luokka C. Tähän kuuluivat ne osanottajat jotka suorittivat matkan teon huumorimielellä. Heistä mainittakoon nimeltä Eino, joka saapui maaliin hiestä märkänä ja paksu villapaita kovasti höyryten. Maalipaikalla oli ihmettelijöitä jotka kyselivät: ”Hiihdit ko sinä oikein kilpaa.” Tähän Eino vastasi: ”No ko mie ajatteli, et mänishä täs jonkuu vaurammanki miehe aika, ni samaha tuo ol jos mie tuon hiihin. . .” Kysyivät: ”Mänetkö saunoa?” ”Mitä mie nyt tuon saunoa meän! — Tulluoha teä tälläne hik illan tantsiissaki, eikä kukkoa uo lämmintä saunoa neuvomas. . .”

Toinen hiihtäjä nimeltä Heikki lähti myös hiihtoladulle. Hän viipyi ladulla kellomiesten mielestä liian pitkään, vaikka tiedettiin se, ettei Heikki mikään heikko mies ole hiihtäjänä, niin he hätäilivät, että nyt on Heikille tullut jokin haaveri tai vallan onnettomuus. Kohta Heikki kumminkin sauvoi maaliin hyvissä voimissa ja toimitsijat nyt kyselivät, että missäs sie viivytelti näi kauva?

Heikki selvitteli: ”Ei ois luult jot tämän kauva. Ko mie hiihin enkä poikent ko tuol Huttuse Lovisa mökis. Käin voa katsomas jot mite heä Lovissa siel jakseluo. Ja hyväshä heä jakselki. Hänel olkii just pyhäpäiväkohvi pöyvä valmiin. Ni heä Lovissa sanoki, jot nyt sie Heikki tulitki justii hyvyä aikoa, ko miul onkii täs siul tarjottavan hyvät ja kuumat kohvit.

Mie sano Lovissal, jot nyt kaaja se kohvi siihe kuppii joutusast, ko miul on nyt sellane kiire ko mie hiihän kilpoa, ja tuln voa kiireimmäst pisteämeä. Lovissa kaatoki sen kohvin iha just ja mie ryyppäsin sen niin välel, et ei siin liikoa aikoa mänt ja lähinkii nii kiiries jot Lovissa jäi voivottelemaa, jot kyl siul nyt pitteä olla kiire, ko et toista kupillista kerkii juomoa vaik täst pannust tulis viel kolmaiski kupilline hyvyä kohvii. . . Ja nyt mie uon sit jo täs moalis.”

Tämä oli pätevä pienen viipymisen selvitys Heikin viipymisen aiheuttajasta.

Kun te hyvät tämä lehden lukijat hiihtokilpailuja seurata huo- maatte jonkin kilpailijan viipyvän vähän yliaikaisesti, niin tulkitkaa tapahtuma niin, että hänkin on mennyt jonkin Huttusen Lovissan hyvyl päivä kohviloil.

Näin minä ainakin viipymisen tulkitseen.

S. Kuisma, Tikkurila



Toimituksen tuoli

Erkki Lingebgand Kerantojärveltä Ruotsista kirjoittaa: ”Voisiko toimitaja antaa jonkinveroista tukkapölyä Toimituksen tuoli -jutuissaan, vaikka noille entisen Sakkolan kyläkerhoille — olkoot ne sitten minkä nimisiä tahansa, samoin myös muillekin vastaaville puuhamiehille, jos naisillekin, Sakkolan sankarihautaan haudattujen ja sinne unohdettujen vainajien puolesta.

En ole vuosien varrella kuullut, enkä mistään lukuutkaan, että kukaan tai minkään järjestönkään taholta olisi tehty minkäänlaista aloitetta luovutetun alueen sankarihautojen kunnostamiseksi.

Eihän tuonkaltaisen aloitteen tekeminen luulisi olevan mikään epäisän-

maallinen tahi muutenkaan ketään loukkaava teko. Onhan Suomessakin hoidettu ulkomaalaisten sotavainajien haudat jo kymmenien vuosien ajat.”

Tietysti ajatus on ylevä, mutta onko sille käytännössä mahdollisuutta, siihen ei toimittaja ota kantaa, sillä jokainen kansakunta valtakunnassaan määrää omien lakiansa mukaan toimet ja elämän tavat ja tavoitteet, joihin harvoin ulkopuoliset pystyvät vaikuttamaan.

Jo vanhenevat äidit valittavat lähes joka pitäjässä, että vaikka on kasvatanut kuinka pulskan ja hyvän tapaisen pojan, joka kestää katsoa ja koettaa, niin minijä puuttuu talosta. Epäkohta on tosiaan vakava ja naisväen on syytä syvällisesti ajatella asian korjausta suomalaisin voimin. Koska vapaita emännän vakansseja on tarjolla joka kunnassa joihin sakkolalaisia on siirtynyt. Työ ja leipä on omasta takaa. Ruotsissa kuljettavat kuntien puolesta tyttöjä nähtäväksi — olisiko tämä käytäntö pelastava toiminta?

Virosta tuotu nainen pyrkii lähtemään ”livohkaan” ja Kaakkois-Aasiasta kotoisin olevat lienee kovin kylmän arkoja? Kuka keksii parhaan ratkaisun emäntäpulmaan?

Tilillepanokortteja olen jo postittanut. Odottakaa rauhassa, sillä postitus ottaa oman aikansa. Kiitos jo maksaneille ja tietysti osa tilityksistä ohittaa matkalla eri suuntiin kulkiessaan. Kaikki selviää aikanaan ja yksi maksu riittää! Kirjoituksista alkaa pian taas ”pula-aika”.

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Pienkonekorjaamo NUORA-MOTOR

Härmälänkatu 15, TAMPERE
Puhelin 931-654 411

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Sakkolan kirkon alttaritaulu Kesälahdella

Sakkolalaiset ovat löytäneet uudeleen A. Sältinin vuonna 1879 maalaa- man oman kirkkonsa alttaritaulun. Se on ollut Kesälahden kirkossa 8. 8. 1945 lähtien ja sen on Kesälahden seurakunnalle 8. 12. 1950 virallisesti luovuttanut Joonas Laurila. Luovutuksesta tehty asiakirja on säilytettävänä kirkkohallituksessa.

Nyt on Samppa Viskari herättänyt ajatuksen lähteä pyhiinvaellusmatkalle katsomaan sitä, minkä moni on luullut ainiaaksi kadonneen.

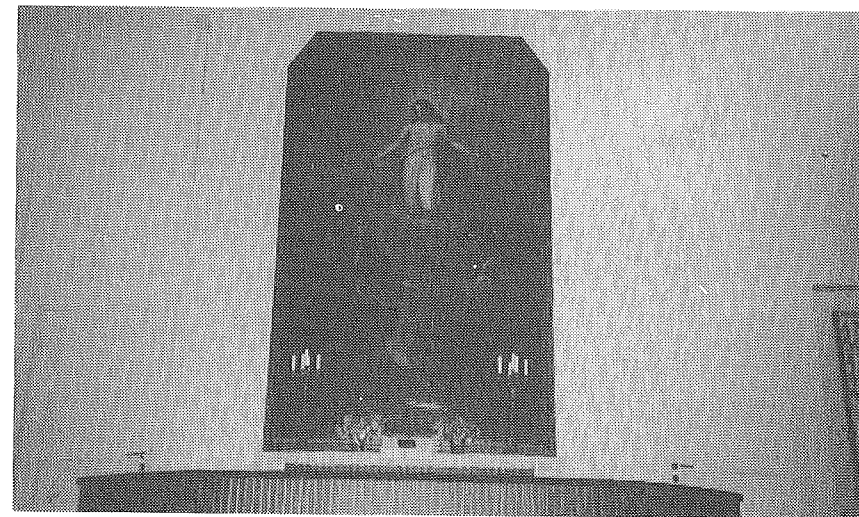
Suvanto-Säätiö järjestää linja-autoretken helluntailauantaina 6. 6. 1987 Kesälahdelle Villalan kylään, missä alttaritaulu on sijoitettuna kyläkirkkoon. Kesälahden seurakunta

on lupautunut ottamaan Sakkolalaiset vastaan, klo 13.00 järjestetään ehtoollisjumalanpalvelus ja tarjoaa sen jälkeen kirkkokahvit retkeläisille.

Retki alkaisi Orivedeltä ja jatkuisi Tampereen—Lempäälän—Vesilahden ja Punkalaitumen kautta Kesälahdelle. Takaisin tullessa on tarkoitus käydä Punkaharjulla Retretin taidenäyttelyssä. Matkan hinta tulisi olemaan n. 70,— markkaa osanottajalta.

Ilmoittautumisia vastaanottavat: Esko Kallonen 37560 Kulju puhelin 931-676000 työ ja koti 676603, Samppa Viskari Orivesi puhelin 935-1212 ja Eino Vanhanen Orivesi puhelin 935-2790. Asiasta lähemmin seuraa- vassa Suvannon Seudussa.

Esko Kallonen



Lännen lastuja

Eräitä tämän hetken uutisia täältä Torontosta.

Viime itsenäisyyspäivän juhlat Torontossa ja Floridassakin, kokosivat juhlapaikat täyteen yleisöä. Aseveljien lipun nosto aamulla oli juhmallinen tapahtuma kummassakin paikassa. Floridassa oli juhlapuhuja rovasti Viljo Heiman ja piti isänmaallisen puheen jollaista harvoin kuulee. Tilaisuuden kolehti nyt niinkuin aikaisemminkin lähetettiin lyhentämättömänä Kaunialan sotavammassairaalalle.

Karjala-seura toimii edelleen melko vilkkaasti, samoin kuoro- ja seuharrastukset jatkuvat.

Sairaus on se syy, että olen myynyt Floridan taloni ja joka talviset matkani päättyvät tähän kestätyään 16 vuotta. Toronton talomme ja rantahuvilan pidän vielä omistuksessamme.

Korkea ikä ja sairaus on pakottanut myös Suomi Aitta-liikkeen omistajan Vilho Naskalin myös myymään liikkeensä ja myymään talonsa.

Tuonen viikatemies on täällä ollut ahkerana ikääntyneessä Sakkolasta muuttaneessa joukossa. Aino Naskali on myös poisnukkunut ja vuorollamme me kaikki muutamme sinne josta ei paluuta ole.

Tämä tapahtumien ajattelu asettaa elämän arvot uudelleen punnitsemaan tässä katoavassa maailmassa.

Terveisin
Väinö Vanhanen

EDULLISESTI

- Kehystykset
- Taiteilijatarvikkeet
- Lahjatavarat
- Valokuvakehykset
- Kuvapalvelu
- Kamerat

Passikuvat HETI!

Ota osoitteeksi palveleva

KEHYS- JA LAHJAPISTE

T:mi Valio Rauhala

Puutarhakatu 23
TAMPERE

Puh. (931) 128 575



**TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI**

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

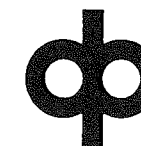
voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

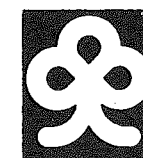
A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI — Puh. 931-739 541



**VESILAHDEN
OSUUSPANKKI**

joustavaa
pankkipalvelua



Tampereen Aluesäästöpankki

auttaa — neuvo — palvelee

LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 751 886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön kotiseutu-
lehti, ilmestyy 1987 8 kertaa
vuodessa.

Tilaushinta 40 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm

Toimituksen ja konttorin osoite
37370 Narva. Puhelin
(931) 734 843.

Postisiirtotili TA 430763-1

Pankki Vesilahden Osuuspankki
37370 Narva. Käyttötilin nume-
ro 551105-42772.

Vastaava toimittaja Viljo Puron-
taa.

Toimituskunta Helmi Uosukai-
nen, Uuno Pulakka, Eero Kop-
panen ja Väinö Kekki.